

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014». – Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2014

ағаш шебері Пахыраддин Садықовтың қолынан шыққан жәдігерлерге ерекше тәнті болғаны бар [9,31].

Қазақ халқының ұлы ағартушы, қаламгер Міржақып Дулатұлы: «Адам ғылым мен өнер үшін жаратылған емес, ғылым мен өнер – адам үшін шыққан, адамның өзі тіршілігіне керек болған кезде ойлап тапқан нәрселер. ...Тіршілік – бәсеке, жарыс. Дүние – бәйге үлестіруші. Озғанға қарай бәйге береді. ...Дүниенің ісі осылай болған соң, адамнан адам, жұрттан жұрт, ұлттан ұлт озсам дейді», - деген көзқарасты ұстанып, елге қызмет жасауға жұмылған жаңа руханияттың деңгейін көтеруге атсалысты [10,56]. Қаламгердің мәдени-эстетикалық ой-тұжырымы ХХ ғасыр басында жетекші күшке айналған – ұлтты ұйыстыру және өркендету идеясын тиянақ етуші ағымды байытты.

Ерте кезде қол өнер кәсіпшілігінде шеберлік өнері шеберден оқушыға, көбінесе күнделікті тіршіліктегі іс-әрекеттер арқылы әкеден балаға тікелей ауысып отырған. Ендігі жерде керісінше – адамға жаңа өндіріс сипатына тез бағытталып, жаңа біліктіліктер мен дағдыларды жылдам үйреніп, әрдайым жаңа технологияны меңгеріп, жаңа ақпараттық заман көшіне ілесу қажет.

Жоғарыдағы мәліметтерді саралап отырып өз өлкенің халық шеберлерінің қолынан шыққан бұйымдарын талдап қана қоймай, соларға ұқсатып жасау баланың шығармашылық жұмысқа, ұлттық өнерге сүйіспеншілігін арттырады, әдемі заттар жасауға талпындырады, рухани-адамгершілік сапалары артады, шеберлігі шыңдалады, еңбекке, еңбек адамдарына құрметі қалыптасады, өз еңбегін және өзгелер еңбегін бағалай білуге тәрбиелейді. Осы орайда өнерді жоғары балаған Абай «Өнер өзі де мал, өнерді үйренбек ихсан» екендігін жастарға таза өнер адамына жат қасиеттерге әуестенбеуін, қазақтың кейбір өнерлілерінің талапсыздық, керенаулық, еріншектікке бой ұратынын қынжылу арқылы түсіндіреді [11, 5].

Қолданылған әдебиет

1. Қазақстан-2030. – Алматы: Юрист, 2004.-Б.-10.
2. ҚР 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы //Егемен Қазақстан. 26.12. 2003.-Б.-5.
3. Әмірғазин Қ. Қазақ қолөнері. - Алматы: Дайк-пресс, 1996 – Б.-71.
4. Шоқан және өнер.-Алматы: Өнер,1985.-Б.-85.
5. Қорқыт ата кітабы.-Алматы, 1986.-Б.-13.
6. Маргулан А. Х. Казахское народное прикладное искусство. – Алма - Ата: Өнер, 1986.
7. «Ленин жолы» №134, 1977 жыл, «Ағаштан түйін түйген»
8. «Путь Ленина» №175, 1977год. «Из дерева рождается сказка» Р.Шегебаев
9. Көненің көзі: -Алматы: Арна-ъ, 2011 – 25,26,31 бет
10. Дулатов М. Шығармалары. –Алматы: Жазушы, 1991- Б.-56.
11. Өмірәлиев Қ. Абай афоризмі.- Алматы, 1993.- Б.-5.

ӘӨЖ_378.091-057.4:004:002

МЕДИАБІЛІМ АРҚЫЛЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ АҚПАРАТТЫҚ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖАЙЫНДА

Баимбетова Құрманай

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2 курс магистранты

Ғылыми жетекшісі – П.Б.Сейітқазы

Болашақ маманның бәсекелестікке бейімділігі оның жинаған білім қорымен өлшенбейді, алған білімін өмір сүрудің, өзін-өзі дәлелдеудің, сындарлық қасиеттерін дамыта

отырып, өзгелермен тіл табыса әрекет етудің құралы ретінде қолдана білуінен көрінеді. Жоғары білім беру жүйесіндегі дамудың қарқыны әлеуметтендірілген жеке тұлғаға биік талаптар қояды. Бүгінгі күнде шығармашылық белсенділігі мен адамгершілік болмысы бірдей үндескен, сындарлы ойлай білетін, өз мүмкіндіктеріне сенімді, танымдық қызығушылығы жоғары, ақпараттық мәдениеті қалыптасқан болашақ мамандарды қалыптастыру мақсатында нақты қадамдар жасалуда.

Қазіргі уақытта ақпаратқа қол жеткізу мен әлемдік жаңалықтармен жан-жақты хабардар болудың кең мүмкіндіктері қалыптасты. Ғаламтор мен бұқаралық ақпарат құралдарының мүмкіндіктерін қолдануда болашақ маманның іскерлігі мен дағдысын қалыптастырудың қажеттігі туды. Болашақ маман бойында өмірлік ұстаным, білімдік және кәсіптік бәсекелестікке төтеп бере алатын, өз мамандығын меңгеруге және біліктілігін арттыруға қажетті ақпараттарды таба алатын және олармен жұмыс істей білетін іскерліктерді қалыптастыру аса маңызды. Бұл міндетті жүзеге асыруға ықпал етуші шешуші факторлардың бірі болашақ маманның ақпараттық мәдениетін қалыптастыру болып табылады. Бүгінгі күнде, жан-жақты құзыреттілікті меңгерген, ақпаратпен еркін жұмыс істей білетін, ақпараттық мәдениеті қалыптасқан маманды даярлап шығу үшін осы сала бойынша білім алып жатқан студенттерге медиабілім беру аса маңызды мәселе. Студент-жастардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру міндетін орындау үшін, ең алдымен бұқаралық ақпарат құралдарының педагогикалық әлеуетін нақтылап, медиабілім технологияларын, әдіс-тәсілдерін бір жүйеге келтіру қажет.

Соңғы жылдары педагогикалық теория мен практикада білім берудің ерекше бір бағыты ретінде болашақ мамандардың көпшілік байланыс заңдылықтарын оқуын қолдайтын, сондай-ақ қазіргі бұқаралық байланыс құралдарын меңгеру мақсатында теориялық білім мен практикалық іскерліктерге үйретуді көздейтін «Медиабілім» бағыты педагогика ғылымына енгізілді.

Медиа ұғымы М.Бахтиннен бастау алып, Ю.Лотман, В.Библер және т.б ғалымдардың еңбектерінде «мәдениет сұхбаттастығы» теориясын іске асыруға арналған қолданбалы факторлардың бірі ретінде көрініс тапты. «Медиа» түсінігі (латын тілінде «media», «medium» - құрал, тасымалдаушы) XX ғасырда «бұқаралық мәдениет» құбылысын анықтап көрсету үшін ғылымға енгізілді («mass culture», «mass media»). Бүгінгі күнде «масс-медиа» ұғымы бұқаралық байланыс құралдары (ББК) түсінігімен сәйкес келеді. Оған келесілерді жатқызуға болады: баспасөз, теледидар, радио хабарлар, ғаламтор беттеріндегі ақпарат қайнарлары, кино, видео және т.б [1, 12].

Медиа адам өмірінде, мәдениетаралық қарым-қатынаста, өсіп келе жатқан ұрпақтың тәрбиесі мен білімінде, басқарумен тағы да басқа әлеуметтік сфераларда аса маңызды рөл атқарады. ЮНЕСКО-ның 2002 жылғы ұсынысында: «Медиабілім беру – кез-келген елдің азаматының өзіндік пікірінің қалыптасуы мен ақпарат алу құқығының бір бөлігі болып табылады. Сондықтан да, медиабілім беруді әртүрлі елдердегі ұлттық оқу жоспарларынан бөлек, формальды емес, қосымша өзіндік білім алу ретінде енгізілу ұсынылады», - деп атап көрсетілген. Медиабілім алынған ақпарат негізінде өздерінің ой-пікірлерін айтуға қабілетті, ақпарат құралдарына сыни және өзіндік көзқарасы бар азаматтарды тәрбиелеу мақсатында ақпараттық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған оқу ретінде айқындалады. Медиабілім хабарламаларды жасауға, байланыс үшін мейлінше тиімді ақпарат құралын таңдауға, адамды медиамәтінді сауатты «оқи білуге», ақпаратты қабылдай білу дағдысын дамыту мен шығармашылық іс-әрекеттің эстетикалық талғамы мен мүмкіндіктерін тиімді пайдалана білуге үйрету болып табылады.

Осы бағытта зерделенген, медиақұралдардың жастардың санасы мен тәрбиесіне ықпалы қарастырылған зерттеулер де аз емес. Медиабілім берудің аса маңыздылығы және медиа ақпаратты дұрыс талдай білу, бұқаралық ақпарат құралдарын тиімді пайдалану мәселесін Л.М.Баженова, О.А.Баранов, Л.С.Зазнобина, И.С.Левшин, Л.Мастерман, С.Н.Пензин, А.А.Новикова, Ю.К.Усов, А.В.Федоров, А.В.Шариков т.б. сынды ғалымдар бірізді, жүйелі зерттеген [2, 9]. Отандық ғалымдардың ішінде бұқаралық ақпарат құралдарын

жастардың оқу-тәрбие үдерісінде тиімді пайдалану жолдарын зерттеген Ж.О.Кенжалин, С.Н.Лактионова, С.Абдукадирова, Қ.А.Ақтамбекова, С.Н.Имашев, Д.М.Джусубалиева, Г.Исмағұлова, Ә.Оразова, Д.Исаева, С.Муликова және т.б атап өтуге болады.

Медиабілім бойынша зерттеу жүргізген ғалымдардың тұжырымдарына сүйене отырып, медиабілімнің басты мақсаты – жаңа ұрпақты қазіргі ақпараттық заманның жағдайында өмір сүруге, әртүрлі ақпараттарды қабылдай білуге, оларды түсінуге және оның психикаға әртүрлі әсері бар екендігін сезіне білуге дайындау деп топшылауға болады. Демек, медиабілім бұл жастар мен жасөспірімдерге бұқаралық ақпарат құралдарының мүмкіндіктерін дұрыс пайдалануды үйретуді мақсат ететін педагогиканың ерекше бағыты болып табылады.

Тұлғаның ақпараттық мәдениеті түсінігін тұлғаның әлеуметтенуі мен қоғамдық сананың қалыптасуына септігін тигізетін, мәдени-тарихы даму үрдісіндегі адамзатпен жинақталған, материалдық және интеллектуалдық құндылықтардың ақпараттық-коммуникативті құралдарының жиынтығы ретінде қарыстыруға болады. Философиялық көзқарас тұрғысынан қарағанда ақпараттық мәдениет қоғамның, әлеуметтік топтардың және жеке тұлғалардың рухани мәдениетінің компоненті ретінде көрініс табады.

«Ақпараттық мәдениет» ұғымының күрделілігі де сонда ол екі ұғымның бірігуінен тұрады – «ақпарат» және «мәдениет». Ақпараттық мәдениет түсінігі ресейлік басылымдарда XX ғасырдың 70 жылдарында пайда болды. Ең алғаш осы ұғым К.М.Войханский мен Б.А.Смирновтың 1974 жылы «Кітапхана және ақпарат» зерттеуінің материалдар жинағында «Ақпараттық мәдениет жайында кітапханашылар мен оқырмандар» атты ғылыми мақаласында қолданылды. Алғашында бұл түсінік кітапханашыларға қатысты қолданылғанымен 1980 жылдардың соңына қарай ақпараттық мәдениет қоғамтанушылар, философтар, бұқаралық ақпарат саласындағы мамандардың қолданысына ене бастады.

Осыған орай, 1988 жылы Г.Г.Воробьевтің «Сенің ақпараттық мәдениетің» және А.П.Сухановтың «Ақпарат және өркендеу» атты еңбектері жарыққа шықты. Аталған еңбектерде «Ақпараттық мәдениет» ұғымына анықтама беріліп, жан-жақты талданды. Сондай-ақ, А.А.Виноградов, А.И.Ракитов, Э.П.Семенюк, А.Д.Урсул және т.б ғалымдардың еңбектерінде аталған түсінік әлеуметтік-ғылыми және философиялық мәнде қарастырылды [3, 43].

Ақпараттық мәдениеттің әдіснамалық мәселелерін жан-жақты қарастырып, дамуына үлес қосқан ғалымдар М.Г.Вохрышева, А.А.Грехинин, Н.Б.Зиновьева, Ю.С.Зубов, И.К.Кирпичева, В.А.Минкина, И.Г.Моргенштерн, В.М.Петров, А.И.Ракитов, Б.А.Семеновкер, Н.А.Сляднева, Э.П.Семенюк, А.Д.Урсул, В.А.Фокеев, Ю.А.Шрейдер және т.б. Осы аталған еңбектерде ақпараттық мәдениеттің түсініктік-терминологиялық аппараты мен теориялық негіздері жан-жақты зерделенді. Ал, Р.Бектұрғанова, Д.М.Джусубалиева және С.Н.Лактионова т.б ғалымдардың еңбектерінде ақпараттық технологиялар арқылы болашақ мамандардың ақпараттық және зерттеу мәдениетін қалыптастыру мәселесі жан-жақты талданған.

«Ақпараттық мәдениет» ұғымын келесі көрсеткіштер бойынша талдауға болады:

1. «Ақпараттық мәдениет» түсінігінің мәні мен мазмұны көптеген ұғымдарды біріктіреді: жалпыхалықтық мәдениет, білімдік іс-әрекет, ақпараттық іс-әрекет, ақпараттық қоғамдағы адамдардың мінез-құлқының ережелері және т.б.

2. «Ақпараттық мәдениет» ұғымының көп мағыналылығының келесі себептермен түсіндіруге болады. Біріншіден, «ақпарат» және «мәдениет» деген екі түсініктің бірігуінен құралуы. Екіншіден, нысаны мен зерттеу әдістері әртүрлі білім салаларында қолданылуы және ол ғылымдарда «ақпараттық мәдениет» ұғымына жақын, мағыналас түсініктердің болуы: «библиографиялық мәдениет», «кітап оқу мәдениеті», «библиографиялық білім», «библиографиялық сауаттылық», «компьютерлік сауаттылық», «медиа сауаттылық», «медиа мәдениет» және т.б.

Ақпараттық мәдениеттің ерекшеліктерін талдау мен оның тұлға мен қоғам өміріне әсері жайында зерттеулермен XX ғасырда көптеген шетелдік ғалымдар Р.Арнхейм, А.Базен,

Р.Барт, Д.Белл, В.Беньямин, Ж.Бодрийяр, Ж.Делез, М.Маклюэн, Г.Маркузе, Х.Ортега-и-Гассет, Ю.Кристева, Э.Тоффлер және т.б белсенді айналысты [4, 79]. Соңғы онжылдықта Ресейде қоғамның ақпараттануы, медиа мен биліктің арақатынасы, медиамәдениеттің тұлғаға әсері сынды тақырыптарда зерттеулер жүргізілді. Осы бағыттағы еңбектерге Е.Варганов, А. Грабельников, Я.Засурский, К.Разлогов, А.Федоров, М.Федотов, А.Шариков т.б атап өтуге болады [5, 5].

Тұлғаның ақпараттық мәдениеті – жалпыхалықтық мәдениеттің бір бөлігі ретінде оның ақпараттық ортамен өзара қатынасындағы білім, іскерлік, дағды және рефлексивті ұстанымдар түрінде көрініс табады. Ол тұлғаның ақпараттық іс-әрекетке деген қызығушылығынан, оның білім беру жүйесіндегі маңызды рөлін түсінуден, дәстүрлі, электронды, жүйелік және басқа да ақпараттық ресурстарды кешенді қолданудан, өзін ақпаратты жинақтаушы және таратушы екендігін түсінуден және белсенді ақпараттық мінез-құлықтан көрінеді. Болашақ мамандардың ақпараттық мәдениетін қалыптастырудың негізгі міндеттеріне ақпараттық қоғамда жас ұрпақты өмірге дайындау, әртүрлі ақпаратты қабылдауға, оның зиянды әсерін түсіне білуге және техниканың көмегімен қарым-қатынас жасау қабілетін игеруге үйрету және т.б жатады [6, 63].

Біздің пікірімізше, студенттердің ақпараттық мәдениетінің қалыптасу деңгейін келесі көрсеткіштер негізінде анықтау қажет:

- Ақпараттану үдерісі, оның ерекшеліктері жайындағы білімнің болуы;
- Авторлық құқық, сөз бостандығы және тұлғаның ақпараттық қауіпсіздігіне бағдарлану;
- Заманауи ақпараттық ресурстардың, жекелей құжаттардың, ақпараттық жүйедегі бұқаралық құжаттардың (кітапханалардағы, мұрағаттар, қорлар және тағы да басқа ақпараттық жүйелердегі) ерекшеліктерін түсіну;
- Ақпаратты жинақтайтын, жүйелейтін және сақтайтын, тарататын дәстүрлі және электронды құралдардың артықшылығы мен кемшілігін түсіну;
- Заманауи ақпараттық технологияларды қолдану іскерлігі мен компьютерлік сауаттылығын үнемі жетілдіруге ұмтылу және т.б.

Болашақ мамандарға ақпаратты сауатты қабылдау, түсіну және талдай білу іскерлігін меңгерту аса маңызды. Осыған орай, жоғары оқу орнында білім алып жүрген болашақ маман медиабілімді меңгере отырып, ақпаратты қабылдау барысында келесілерді ажыра алуы тиіс:

- жалпыға мәлім деректер мен тексеруді қажет ететін мәліметтердің айырмашылығын;
- ақпарат көзінің сенімділігін;
- негізгі және қосымша ақпараттың ерекшелігін;
- түсініксіз немесе екіұшты дәйектерді;
- ойлау тізбегіндегі логикалық сәйкессіздікті;
- ақпаратта берілген деректердің нақтылығын және т.б.

Қорыта айтқанда, бүгінгі жаһандану заманында ақпаратты кедергісіз алатын қоғамның орнауы заңдылық деп танылса, екінші жағынан жастарды ақпарат тасқынының кейбір кері ықпалдарынан сақтандыру керектігі де ақиқат. Әрбір білім алушы тұлға қоғамда қалыптасқан барлық ақпараттық ресурстарды қолдана білумен қатар, олардың қажеттісін тандай алу қабілетін игеруі қажет. Демек, ақпараттық мәдениеті қалыптасқан болашақ маман бұқаралық ақпарат құралдарымен қатынас барысында ақпаратты алып қана қоймай, ақпараттардың түбіріне үңіледі, оны өзінің және басқалардың тәжірибесімен байланыстырады, медиамәтінге пікір білдіру және оны сыни тұрғыдан қабылдау, медиамәтінді өз деңгейінде бағалау іскерлігіне ие болады.

Қолданылған әдебиет

1. Леготина Н.А. Педагогические условия подготовки студентов университета к реализации медиаобразования в общеобразовательных учреждениях: диссертация к.п.н. – Курган, 2004. -149 с.

2. Чельшева И.В., Мурюкина Е.В., Рыжих Н.П. Научно-образовательный центр «Медиаобразование и медиакомпетентность»: подготовка будущих педагогов. – Таганрог, 2010.
3. Гендина Н.И., Колкова Н.И., Стародубова Г.А., Уленко Ю.В. Формирование информационной культуры личности: теоретическое обоснование и моделирование содержания учебной дисциплины.- М., 2006.-512 с.
4. Фатеева И.А. Медиаобразование: теоретические основы и практика реализации. – Челябинск, 2007. – 270 с.
5. Сейітказы П.Б. Болашақ мұғалімдерді БАҚ арқылы тәрбие үрдісіне дайындау. Монография. - Астана, 2009. – 311 б.
6. Коновалова Н.А. Развитие медиа-культуры студентов педагогического вуза: Диссер... к.п.н. – Вологда, 2004. – 192 с.

УДК 378.2

ПУТИ РЕШЕНИЯ ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ И АКТИВИЗАЦИИ НИРС В ВУЗЕ

Байсеитова Жанар Байсеитовна

shanar_b@mail.ru

к.п.н., доцент кафедры педагогики Павлодарского государственного педагогического института, Павлодар, Казахстан

Реалии нашей жизни таковы, что страна нуждается в творческом подходе к решению наболевших проблем, а это только под силу молодым, талантливым умам. В своем выступлении перед студентами и преподавателями «Назарбаев Университет» Президент нашей страны подчеркнул: «Мы все хотим видеть нашу страну сильной и развитой. Освоим науку - будем сильным государством, нет – будем позади. Поэтому мы уделяем особое внимание науке и образованию. Я хочу видеть интеллектуальных людей, имеющих обширные знания в различных сферах».

За годы Независимости государство всегда уделяло большое внимание развитию научной отрасли. Научная отрасль независимого Казахстана – это составная часть мирового научного пространства. Сегодня наступает то время, когда именно учёные, исследователи и научные работники должны внести самый решающий вклад в развитие Казахстана.

Подготовке молодежи, начиная со школьной скамьи и заканчивая вузовским образованием, докторантурой, наукой, также уделяется очень большое внимание. И как отметил Н.А.Назарбаев - это делается для будущего нашей страны. Сегодня задача состоит в том, чтобы воспитать нового человека.

Основными задачами современного образования являются развитие творческих способностей студентов, подготовка их к различным формам деятельности, выработка адекватного отношения к окружающему миру, к самостоятельной жизни.

Возрастающее значение в формировании творческих качеств специалиста приобретает научно-исследовательская работа студентов, которая сегодня становится неотъемлемой и все более важной частью их познавательной деятельности.

Согласно ГОСО РК «Научно-исследовательская работа студентов в высших учебных заведениях» - «научно-исследовательская работа студентов является обязательной, неотъемлемой частью подготовки квалифицированных специалистов в вузах как неразрывная составляющая единого процесса - учебно-воспитательного и научно-инновационного».

Взаимосвязь и взаимостимулирующее развитие учебно-воспитательного и научно-исследовательского процессов - объективная закономерность и вместе с тем животворная основа высшего образования.